

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12.6.2008
Sayı: 113

10/216

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Taş ocaklarının kurulma izni Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (ÇED)'ne göre verilirken, bu izinler, 5 Haziran 2004 günü yürürlüğe giren 5177 Sayılı Maden Yasası kapsamına alınmıştır.

Böylece, "orman ve ağaçlandırma alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, sit alanları, tarım ve mera alanları, kıyılarımız ve sahil şeritleri, su havzaları ve su kaynakları, turizm gelişim ve koruma bölgeleri, askerî yasak bölgeler ve diğer doğal ve kültürel zenginliklerin bulunduğu alanlar dahil tüm coğrafya, diğer tüm madencilik faaliyetleri ile birlikte taş ocaklarına da açılmıştır.

Başta su kaynaklarımıza, tarım alanlarımıza, orman alanlarımıza, yerleşim alanlarımıza, turizm alanlarımıza, tarihi ve kültürel alanlarımıza doğrudan olumsuz etkilerini gördüğümüz taş ocaklarının yer seçiminin ile kuralsız ve denetimsiz işletilmesinin ortaya çıkardığı zararların araştırılması için Anayasanın 98., içtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1. Fevzi TOPUZ - Muğla
2. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU - Malatya
3. Gürol ERGİN - Muğla
4. Sacid YILDIZ - İstanbul
5. Orhan Ziya DİREN - Tokat
6. Nesrin BAYTOK - Ankara
7. Atila EMEK - Antalya
8. Turgut DİBEK - Kırklareli
9. Ali OKSAL - Mersin
10. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
11. Metin ARİFAĞAOĞLU - Artvin
12. Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
13. Akif EKİCİ - Gaziantep
14. Fatma Nur SERTER - İstanbul
15. Muhammet Rıza YALÇINKAYA - Bartın
16. Bülent BARATALI - İzmir
17. Mehmet Ali SUSAM - İzmir
18. Rasim ÇAKIR - Edirne
19. Ahmet ERSİN - İzmir
20. Necla ARAT - İstanbul
21. Ali KOÇAL - Zonguldak
22. Şevket KÖSE - Adıyaman
23. Bayram Ali MERAL - İstanbul
24. Zekeriya AKINCI - Ankara
25. Vahap SEÇER - Mersin
26. Abdülaziz YAZAR - Hatay
27. Atilla KART - Konya
28. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
29. Gökhan DURGUN - Hatay

GEREKÇE

Maden Yasasında yapılan değişiklikle maden ve taşocağı ruhsat sayılarında adeta patlama yaşanmış, çok önemli doğal alanlarımız, su havzalarımız, tarım alanlarımız, orman alanlarımız, yerleşim alanlarımız, tarihi ve kültürel alanlarımız maden ve taşocağı tehdidi altına girmiştir.

Zira, herhangi bir taşocağından taş çıkarmak için patlatılan dinamitlerin yakın çevreye 3,6 şiddetinde deprem etkisi yaptığı, her bir taşocağının bir su kaynağını kuruttuğu, bunların yanı sıra turizm alanları, tarım alanları ile yerleşim alanlarındaki konut, okul ve sağlık tesisi gibi yapıların olumsuz etkilendiğine ilişkin haberler ulusal basınımızda yer almaktadır. (Bir Gün, 01.10.2007)

Dönemin Çevre ve Orman Bakanı sayın Osman Pepe dahi, bugün yürürlükte olan Maden yasasına ilişkin, bir ulusal gazetemizde yer alan açıklamasında(Hürriyet, 16.10.2007); ***"Bu kanunla Türkiye'de doğayı korumak mümkün değil. Anasına kızan evden çıkıp taşocağı ruhsatı alıp şehrin ormanının en güzel yerinde arama yapıyor. Ben bu konuyu daha önce Bakanlar Kurulunda sayın Başbakana da iletmıştim. Kendi Bakanlığım döneminde 150-200'e yakın taşocağı ruhsatını beklettim. Bu kanunla yola devam edilirse arama yapan işletmeler mantar gibi biter. İş çıkırından çıkmadan bu kanun değiştirilmeli"*** açıklaması ile bu tehlikeye işaret etmiştir.

Taşocağı ruhsatlarında, gerek Çevre ve Orman Bakanlığının gerekse Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın gerekli incelemeleri yapmadan, insan yaşamını ve doğal çevreyi doğrudan tehdit eden böylesi izinleri verdiği görülmektedir. Örneğin;

- Muğla, Milas Yaşver köyüne 300 metre mesafede işletilen taşocağında patlatılan dinamitlerin evlere ve hayvanlara; taşocağından çıkan tozların ise zeytin ağaçlarına zarar vermesi (Bir Gün, 03.03.2008),
- Muğla Bodrum- Milas karayolunun 13'üncü kilometresinde denize sıfır noktada ve turistik tesislerin yanında, ÇED belgesi aranmaksızın 9 taşocağı işletilmek üzere 50 dönüm orman arazisinin tahsis edilmesi, (NTV- MSNBC, 18.10.2005),
- Antalya'nın önemli su kaynaklarının bulunduğu, Karaveliler beldesine bağlı Ilıca'ya taş ocağı açılması izni verilmesi (Akşam, 04.03.2008)
- Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Okçular köyü yakınlarında; Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içerisinde kalan, doğa yürüyüşü ve ekolojik turların düzenlendiği Kocadere Vadisi'ndeki 142 dönümlük Kapız Bölgesine taşocağı izninin verilmesi, (Hürriyet, 18.02.2005),
- İzmir'in Menderes ilçesi Özdere beldesine bağlı Ahmetli Köyü sınırları içindeki 3000 yıllık Klaros Apollon Tapınağı'nın yanı başında taşocağı açılması izni verilmesi,
- Muğla Bodrum ilçe sınırlarında ruhsatsız olarak çalıştırılan taşocaklarının bulunması, (Radikal, 24.02.2008),
- Antalya Doyran beldesinde, tarihi ve Neopolis antik kenti, alageyik üretme çiftlikleri ve kentin tek kış turizm merkezi olan Saklıkent'in hemen yanı başında 9 taşocağı için ruhsat verilmesi (NTV- MSNBC, 08.12.2006),
- İzmir'in Urla İlçesine bağlı Yağcılar Köyünde, 1995 yılında 1. derece Doğal Sit alanı ilan edilen orman alanında taş ocağı izni verilmesi,(Yeniçağ, 10.05.2008)

- Bakanlar Kurulu Kararı ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilan edilen Aydın ili Didim ilçesinde deniz manzaralı ormanlık alanda denize 700 metre mesafede taşocağı ruhsatı verilmesi(Radikal, 20.12.2006),
- Muğla Bodrum ilçesinin  amlık ve  rmene Köylerinin de içinde bulunduğu ve 30 bin ağacın kesilmesinin öngörüldüğü 90 hektarlık kızılçam ormanında taşocağı açılma izni verilmesi (Sabah, 08.01.2007),
- Antalya Gebiz'de sadece köy sınırları içinde 45 adet taş ocağı tahsisinin yapılması(Akşam, 14.12.2006),
- Muğla Fethiye  z ml  ve  ncirk y arasına  imento fabrikası kurulmasına izin verilmesi(Bir Gün 12.01.2008),
- Eskişehir merkeze bağlı Karapazar köyünün içme suyunun karşılandığı kaynağın üzerinde taş ocağı yapımına başlanması (Evrensel, 08.06.2008),
- Manisa'nın Spil dağı eteklerinde yerleşim yerine yakın bölgede verilmesi(DHA, 08.06.2008),
- Binlerce bitki türü ve yaban hayatına ev sahipliği yapan ve dünyada korumada öncelikli 200 ekolojik alandan biri olan Fırtına Vadisinin kurlsız bir şekilde kum ve taş ocaklarına açılması (Vatan, 05.07.2006) yaşanan olumsuzluklardan bir kaçıdır.

Bu anlamda;

- 1- Taşocağı ruhsatı verilen yerlerin nasıl ve kimler tarafından belirlendiği, Söz konusu alanların yer seçiminde hangi  l  tleri esas alındığı,
- 2- Son 5 yılda taşocaklarının ne kadar bir orman alanında, kaç adet orman alanının yok olmasına neden olduğu,
- 3- Taşocağı ruhsatı verilirken alınan ağaçlandırma bedelleri ve tazminatların, bölgenin yeniden ormanlaştırma çalışmalarında kullanılıp kullanılmadığı; kullanılmış ise, bu ocakların hangi ruhsatlı alanlar olduğu ve hangi illerimizde bulunduğu,
- 4- Doğrudan çevrenin bozulmasına ve dolaylı olarak insan yaşamına olumsuz etki yaptığı gerekçesiyle  alışmaları Mahkeme kararları ile durdurulan ocakların sayısı, mahkeme kararlarının kaç adedinin uygulandığı, uygulanmayan mahkeme kararlarının uygulanmama nedenleri,
- 5- Ruhsatsız  alışan veya izinli alanların dışına taşan, orman arazisinde ağaç kestikleri tespit edilen taşocaklarının varlığı ve ruhsatsız taşocaklarının sayıları, bu ocakların hangi bölgelerde bulundukları,
- 6- 14.12 2007 tarihli "Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden kazandırılması Yönetmeliği"nin yürürlüğü öncesi ve sonrasında kaç taş ocağı sahalarının rehabilite edildiği, bu sahaların yerleri ve ruhsat sahiplerinin kimler olduğu gibi soruların ve alınacak önlemlerin, yukarıda belirtilen gerekçelerle .Yüce Meclisimizde ele alınması ve incelenmesi önem arz etmektedir.

